

Индекс за възприятие на корупцията – 2008

Регионални аспекти: Европейски съюз и Западна Европа

Изследвани държави: 30

Въпреки че държавите от Европейския съюз и Западна Европа заемат водещи позиции в класацията на Индекса за възприятие на корупцията на Transparency International, тазгодишните резултати показват, че в Европейския съюз и в съседните до него държави няма зона, свободна от корупция.

Резултатите от Индекса показват общо влошаване на стойностите му за държавите-членки на ЕС и другите западноевропейски държави и това следва да бъде възприето като знак, че антикорупционните реформи не бива да спират с пълноправното членство в ЕС и че в целия регион се засилва чувствителността по отношение на корупцията. Последните корупционни скандали в публичния и в частния сектор привличат вниманието върху “даващата страна” при подкупа и допринасят за по-добро разбиране на начина, по който правителствата толерират или противодействат на корупцията.

Сериозните скандали, които се появиха в публичното пространство в **Норвегия** през последните няколко години, доведоха до понижаване на индекса ѝ от 8.7 през 2007 година на 7.9 през 2008 година. Те отразяват наличието на по-дълбок проблем в частния и публичния сектор, който личи от повишаващия се брой на разследвания и наказателни преследвания.

Ефектът от активното участие на **Великобритания** в антикорупционните инициативи на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и други авторитетни международни институции бе намален след решението от декември 2006 година да бъде прекратено наказателното разследване на British Aerospace Systems по повод договора ѝ с Al Yamamah в Саудитска Арабия. Решението да бъде спряно наказателното разследване предизвика силно безпокойство за международно поетия ангажимент на Великобритания да противодейства на корупцията.

Присъединяването към Европейския съюз не е автоматично средство за справяне с корупцията, както ясно показва влошаването на индекса на **България** – от 4.1 през 2007 година на 3.6 през 2008 година. Въпреки присъединяването си към Европейския съюз, страната все още е неубедителна в борбата с политическата корупция, която е тясно свързана с организираната престъпност. През последните две години корупцията в обществените поръчки и стратегическите концесионни сделки, парализираната от корупционен натиск съдебна система, както и злоупотребите със средства от фондовете на Европейския съюз, предназначени за развитието на страната (за което тя беше санкционирана наскоро), пречат на напредъка на страната, накръняват международния ѝ имидж и намаляват доверието в публичните институции.

Липсата на прозрачност при финансирането на предизборни кампании във **Финландия** разклати доверието в политиките, много от които бяха въввлечени в скандали, свързани с финансирането на предизборната кампания, проведена през 2007 година. Разследванията бяха фокусирани върху група от влиятелни предприемачи, които са подпомагали кампаниите на известни лидери от правителството и опозицията. Това постави естествено начало на дискусиата относно безпрецедентната по своите мащаби политическа корупция. Стойността на индекса на Финландия се понижи от 9.4 през 2007 година на 9.0 през 2008 година.

Италия, чийто индекс също бележи спад от 5.2 през 2007 година на 4.8 през 2008 година, се сблъска със сериозни случаи на измами и корупция в системата на обществено здравеопазване, които доведоха до ареста на изтъкнати политици и длъжностни лица в областта Аbruцо. Наскоро въпросът за независимостта на италианския главен комисар в борбата с корупцията предизвика безпокойството на гражданското общество.

Във **Франция** няколко случая на високопоставени длъжностни лица, свързани с корупционни действия, излязоха на повърхността през последните две години, в това число случаят с бившия министър-председател Доминик дьо Вилпен и обвинението срещу бившия президент Жак Ширак, което предизвика допълнителни разследвания. В частния сектор скандалът относно черните каси за плащане на подкупи, свързан с Федерацията на френските компании, също избухна в края на 2007 година. Тези скандали вероятно допринесоха за увеличаване на възприятието за корупция в публичния сектор в страната и доведоха до намаляването на стойността на индекса от 7.3 през 2007 година на 6.9 през 2008 година.

Разследванията за корупция на изтъкнати спортни фигури привлякоха общественото внимание в **Португалия** през 2008 година. Страната, чийто индекс се понижи от 6.5 през 2007 година на 6.1 през 2008 година, отбеляза първото по рода си успешно разследване на незаконно дарение за предизборна кампания.

Повишаването на индекса на **Полша** от 4.2 през 2007 година на 4.6 през 2008 година вероятно е свързано със създаването на специалната антикорупционна институция, което се занимава с корупцията в публичния и частния сектор. От своето създаване през 2006 година тя показва някои обещаващи резултати. Нейните разследвания доведоха до ареста на различни високопоставени длъжностни лица, обвинени в подкупване, в това число бивш министър, бивш член на парламента и други публични лица.

Класация	Регионална класация	Държава	Индекс	Доверителен интервал	Изследвания
1	1	Дания	9,3	9.1 - 9.4	6
1	1	Швеция	9,3	9.2 - 9.4	6
5	3	Швейцария	9	8.7 - 9.2	6
5	3	Финландия	9	8.4 - 9.4	6
7	5	Холандия	8,9	8.5 - 9.1	6
7	5	Исландия	8,9	8.1 - 9.4	5
11	7	Люксембург	8,3	7.8 - 8.8	6
12	8	Австрия	8,1	7.6 - 8.6	6
14	9	Норвегия	7,9	7.5 - 8.3	6
14	9	Германия	7,9	7.5 - 8.2	6
16	11	Ирландия	7,7	7.5 - 7.9	6
16	11	Великобритания	7,7	7.2 - 8.1	6
18	13	Белгия	7,3	7.2 - 7.4	6
23	14	Франция	6,9	6.5 - 7.3	6
26	15	Словения	6,7	6.5 - 7.0	8
27	16	Естония	6,6	6.2 - 6.9	8
28	17	Испания	6,5	5.7 - 6.9	6
31	18	Кипър	6,4	5.9 - 6.8	3
32	19	Португалия	6,1	5.6 - 6.7	6
36	20	Малта	5,8	5.3 - 6.3	4
45	21	Чехия	5,2	4.8 - 5.9	8
47	22	Унгария	5,1	4.8 - 5.4	8
52	23	Латвия	5	4.8 - 5.2	6
52	23	Словакия	5	4.5 - 5.3	8
55	25	Италия	4,8	4.0 - 5.5	6
57	26	Гърция	4,7	4.2 - 5.0	6
58	27	Литва	4,6	4.1 - 5.2	8
58	28	Полша	4,6	4.0 - 5.2	8
70	29	Румъния	3,8	3.4 - 4.2	8
72	30	България	3,6	3.0 - 4.3	8